

Briselē, 9.4.2019.
COM(2019) 224 final

KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI

2018. gada novērtējums par dalībvalstu progresu virzībā uz nacionālo 2020. gada energoefektivitātes mērķrādītāju sasniegšanu un Direktīvas 2012/27/ES (Energoefektivitātes direktīva) īstenošanu, kā prasīts Energoefektivitātes direktīvas 24. panta 3. punktā

1. Ievads

2018. gada decembrī Eiropas Parlaments un Eiropas Savienības Padome pieņēma pārskatīto Energoefektivitātes direktīvu (EED)¹. Ar pārskatīto EED 2030. gadam tika noteikts energoefektivitātes mērķrādītājs vismaz 32,5 %². Direktīvā ir iekļauta arī pārskatīšanas klauzula, ar kuru šo mērķrādītāju varētu palielināt, ja būs vajadzīgi vēl vērienīgāki pasākumi nekā tie, ar kuriem iecerēts sasniegt 2020. gada mērķrādītājus. Energoefektivitāte ir nozīmīgs virzītājspēks, tiecoties uz 2020. un 2030. gada klimatisko mērķrādītāju sasniegšanu, un tā ir arī viens no pamatelementiem Komisijas priekšlikumā “Stratēģisks Eiropas ilgtermiņa redzējums par pārticīgu, modernu, konkurētspējīgu un klimatneitrālu ekonomiku”³, kas tika iesniegts 2018. gada novembrī.

Šajā kontekstā ir svarīgi, lai 2020. gada energoefektivitātes mērķrādītāji tiktu sasniegti ar pasākumiem, kas palīdzēs panākt enerģijas ietaupījumus arī nākamajā desmitgadē.

Šajā ziņojumā sniegtas jaunākās ziņas par progresu, kas panākts līdz 2017. gadam, virzoties uz 20 % mērķrādītāja sasniegšanu pirms 2020. gada⁴. Par primāro datu avotu izmantota oficiālā Eiropas statistika par enerģētiku, ko dalībvalstis līdz 2019. gada janvārim nosūtīja *Eurostat*. Ziņojuma pamatā ir 2017. gada Energoefektivitātes progresa ziņojums⁵, dalībvalstu iesniegtie 2018. gada ziņojumi un papildu analīze, kas veikta 2018. gadā. Lai labāk izprastu faktorus, kas diktē jaunākās tendences enerģētikā, tika izmantota Kopīgā pētniecības centra (JRC)⁶ un *Odyssee-Mure* projekta⁷ izstrādātā dekompozīcijas analīze.

Galvenie konstatējumi ir šādi:

- pēc pakāpeniska samazinājuma 2007.–2014. gadā enerģijas patēriņš 2014.–2017. gada periodā ir audzis;
- primārās enerģijas patēriņš 2017. gadā pieauga par 0,9 % salīdzinājumā ar 2016. gadu; enerģijas galapatēriņš 2017. gadā palielinājās par 1,1 %. Pašlaik abi rādītāji ir nedaudz virs 2020. gada mērķrādītāja sasniegšanai modelētās trajektorijas;
- pēdējos gados kā vienu no galvenajiem mainīga enerģijas patēriņa iemesliem var minēt laikapstākļu svārstības⁸. Enerģijas patēriņa rādītāji, kas koriģēti, ņemot vērā laikapstākļu svārstības, nav tik nepastāvīgi, bet arī tie uzrāda augšupējas tendences atsākšanos no 2014. gada (1. attēls);
- enerģijas patēriņš turpina augt arī saimnieciskās darbības kāpuma dēļ. Šā kāpuma ietekmi palīdzēja kompensēt enerģijas ietaupījumi, kas ir nodrošinājuši pakāpeniskus

¹ Direktīva (ES) 2018/2002.

² 2030. gadam nospraustais 32,5 % mērķrādītājs ES-28 praktiski nozīmē enerģijas galapatēriņu 956 Mtoe un/vai primārās enerģijas patēriņu 1273 Mtoe.

³ COM(2018) 773 final.

⁴ 2020. gada mērķrādītājs paredz, ka enerģijas galapatēriņš ES-28 jāsamazina vismaz līdz 1086 Mtoe, savukārt primārās enerģijas patēriņš nedrīkstētu pārsniegt 1483 Mtoe.

⁵ COM(2017) 687 final.

⁶ Economidou, M. and Román Collado, R. (2019), [Assessing the progress towards the EU efficiency targets using index decomposition analysis 2015-2016](#), JRC Science for Policy Report.

⁷ <http://www.indicators.odyssee-mure.eu/decomposition.html>.

⁸ 2014. gadā ziema bija neparasti silta, tāpēc siltumapgādei bija vajadzīgs mazāk enerģijas. 2015., 2016. un 2017. gada ziemas temperatūra bija tuvāka vidējiem klimatiskajiem rādītājiem (lai gan tā joprojām bija zemāka par vidējo temperatūru ilgākā laikposmā), tāpēc pieauga vajadzība pēc siltumapgādes un līdz ar to arī enerģijas patēriņš dzīvojamā ēku un pakalpojumu sektorā.

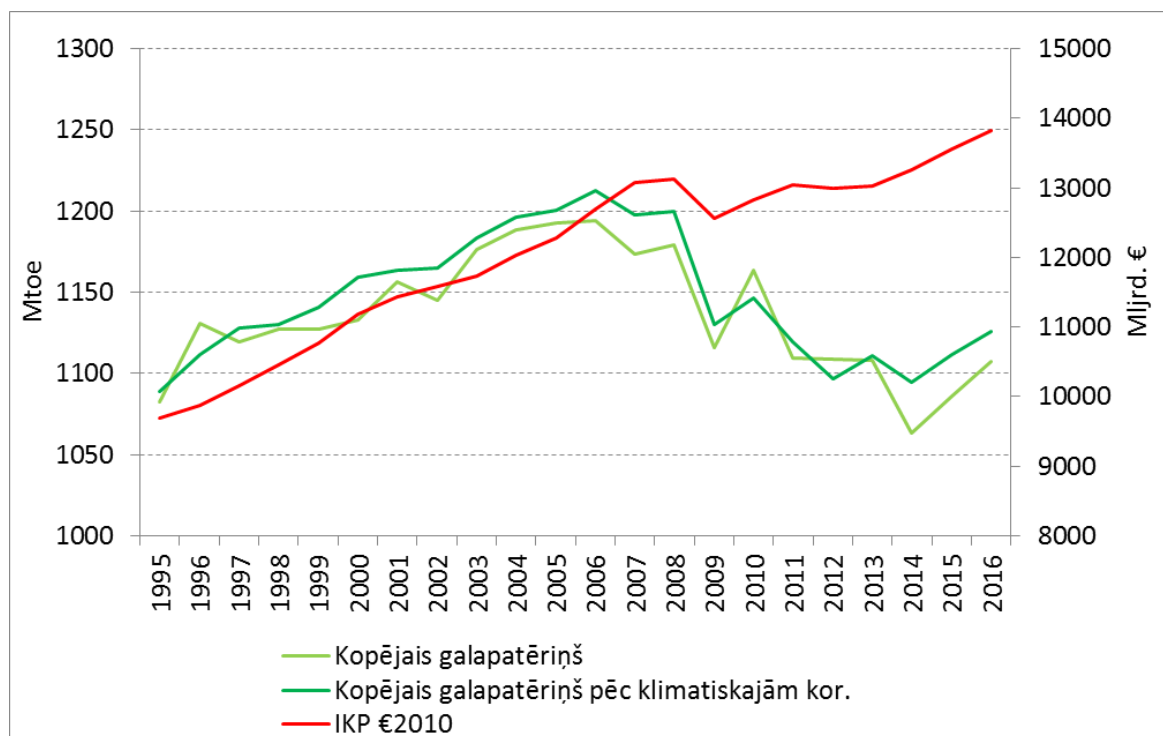
energointensitātes uzlabojumus. Tomēr pēdējos gados enerģijas ietaupījumi nav bijuši gana lieli, lai kompensētu saimnieciskās darbības kāpuma ietekmi; iespējams, tam par iemeslu ir arī tas, ka dažās dalībvalstīs ir aizkavējusies energoefektivitātes rīcībpolitikas īstenošana;

- balstoties uz jaunāko valstu energoefektivitātes rīcības plānu un 2018. gada ziņojumu novērtējumu, ir skaidrs, ka dalībvalstis kolektīvi sekmīgi virzās uz EED 7. pantā paredzēto enerģijas ietaupījumu sasniegšanu. Tomēr dažas dalībvalstis atpaliek, un tās, iespējams, neizpildīs 2014.–2020. gadam noteiktās kumulatīvo ietaupījumu prasības.

Ja enerģijas patēriņa pieauguma tendence, kas vērojama kopš 2014. gada, saglabāsies arī nākamajos gados, pastāv risks, ka 2020. gada primārās enerģijas patēriņa un enerģijas galapatēriņa mērķrādītāji varētu netikt sasniegti. Tāpēc īstermiņā jāpastiprina centieni gūt enerģijas ietaupījumus.

Lai labāk novērtētu enerģijas patēriņa pieauguma tendenci un noskaidrotu, kā turpmāk rīkoties, Eiropas Komisija 2018. gada jūlijā izveidoja darba grupu, kurai uzdeva izpētīt, kā mobilizēt spēkus, lai sasniegtu ES 2020. gada energoefektivitātes mērķrādītājus⁹. Līdz šim darba grupa konstatējusi, ka ir svarīgi labāk mobilizēt finansējumu, palielināt ēku renovācijas apjomus un pamatīgumu un nodrošināt minimālo energoefektivitātes standartu ievērošanu.

1. attēls. IKP un laikapstākļu dēļ koriģētais enerģijas galapatēriņš, 1995.–2016. gads¹⁰

Avots: Odyssee-Mure.

⁹ Eiropas Komisija (2019), [Report of the work of the Task Force on mobilising efforts to reach the EU Energy efficiency targets for 2020](#).

¹⁰ Laikapstākļu korekcijas koeficients tika aprēķināts kā sildīšanas grāddienu (HDD) proporcija konkrētajā gadā attiecībā pret vidējo sildīšanas grāddienu skaitu 1980.–2004. gadā. Šo korekcijas koeficientu piemēroja dzīvojamo ēku apsildei patērētajai enerģijai.

2. Virzība uz ES 2020. gadam nospraustā energoefektivitātes mērķrādītāja sasniegšanu

Enerģijas galapatēriņš¹¹ ES laikposmā no 2005. līdz 2017. gadam ir sarucis no 1193 Mtoe līdz 1122 Mtoe jeb samazinājies par 5,9 %. Tas par 3,3 % pārsniedz 2020. gadam nosprausto enerģijas galapatēriņa mērķrādītāju 1086 Mtoe. Laikposmā no 2005. līdz 2017. gadam tas samazinājās par 0,5 % gadā, taču 2015. gadā lejupējā tendence apstājās un enerģijas galapatēriņš atkal sāka augt (2017. gadā tas palielinājās par 1,1 % salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu).

2017. gadā vairāk enerģijas tika patērēts galvenokārt transporta sektorā (+2,5 % salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu) un rūpniecībā (+1,6 %). Enerģijas patēriņš nemainījās pakalpojumu sektorā, bet dzīvojamo ēku sektorā tas samazinājās (-0,5 %).

Transporta sektors 2017. gadā veidoja 34 % no enerģijas galapatēriņa, kam seko dzīvojamo ēku sektors un rūpniecība (25 % katrs), pakalpojumu sektors (13 %) un citi sektori (3 %).

Primārās enerģijas patēriņš ES laikposmā no 2005. līdz 2017. gadam sarucis no 1720 Mtoe līdz 1561 Mtoe, kas nozīmē 9,2 % samazinājumu. Tas ir par 5,3 % vairāk nekā 2020. gadam nospraustais mērķrādītājs 1483 Mtoe. No 2005. līdz 2017. gadam tas samazinājās vidēji par 0,8 % gadā, bet kopš 2015. gada atkal pieaug. 2017. gadā salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu tika konstatēts kāpums par 0,9 %.

3. Valstu mērķrādītāji

Līdz 2017. gadam enerģijas galapatēriņu samazināt vai noturēt zem savas hipotētiskās lineārās trajektorijas, kas iezīmē aplēstā mērķrādītāja sasniegšanu līdz 2020. gadam, spēja 17 dalībvalstis¹². Taču primārās enerģijas patēriņš 2017. gadā 15 dalībvalstīs joprojām bija virs to hipotētiskās lineārās trajektorijas¹³. Kopumā 2017. gadā par indikatīvo 2020. gada enerģijas galapatēriņa mērķrādītāju mazāks enerģijas galapatēriņš bija 17 dalībvalstīs (2015. gadā – 18)¹⁴. 2017. gadā primārās enerģijas patēriņa līmeni, kas mazāks par indikatīvo 2020. gada mērķrādītāju, noturēja vai sasniedza tikai 14 dalībvalstis (2015. gadā – 17 valstis)¹⁵.

Jāatzīmē, ka atšķirībā no 2030. gada mērķrādītāja sasniegšanai vajadzīgajiem devumiem, valstu 2020. gada mērķrādītājiem nav jāsummējas, lai sasniegtu ES mērķrādītāju. Faktiski valstu mērķrādītāju summa nesakrīt ar ES mērķrādītāju. Valstu indikatīvie enerģijas galapatēriņu mērķrādītāji kopsummā veido 1085 Mtoe, kas ir par 1 Mtoe mazāk nekā paredz

¹¹ Tam, kā sokas ar 2020.–2030. gada ES energoefektivitātes mērķrādītāja sasniegšanu, seko līdzi, izmantojot indikatorus no Eurostat jaunās enerģijas bilances.

¹² Izņemot Beļģiju, Bulgāriju, Vāciju, Igauniju, Franciju, Lietuvu, Ungāriju, Austriju, Poliju, Slovākiju un Zviedriju.

¹³ Izņemot Beļģiju, Bulgāriju, Vāciju, Igauniju, Īriju, Franciju, Kipru, Ungāriju, Nīderlandi, Austriju, Poliju, Portugāli un Zviedriju.

¹⁴ Izņemot Beļģiju, Bulgāriju, Vāciju, Igauniju, Franciju, Lietuvu, Ungāriju, Austriju, Slovākiju, Zviedriju un Apvienoto Karalisti.

¹⁵ Izņemot Beļģiju, Bulgāriju, Kipru, Vāciju, Franciju, Austriju, Nīderlandi, Zviedriju un Apvienoto Karalisti.

ES mērķrādītājs; kas attiecas uz primārās enerģijas patēriņu, valstu mērķrādītāji kopsummā veido 1533 Mtoe, pārsniedzot ES mērķrādītāju par 50 Mtoe¹⁶.

4. Enerģijas patēriņa tendences dalībvalstīs

Kopš 2005. gada enerģijas galapatēriņš ir samazinājies visās dalībvalstīs, izņemot Kipru, Lietuvu, Maltu, Austriju un Poliju. Tomēr salīdzinājumā ar 2016. gadu enerģijas galapatēriņš 2017. gadā 24 dalībvalstīs pieauga; vislielākais pieaugums konstatēts Slovākijā (+7 %), Maltā (+6,7 %) un Polijā (+6,5 %). Lielākie samazinājumi novēroti Beļģijā (-1,2 %), Apvienotajā Karalistē (-0,8 %) un Itālijā (-0,6 %).

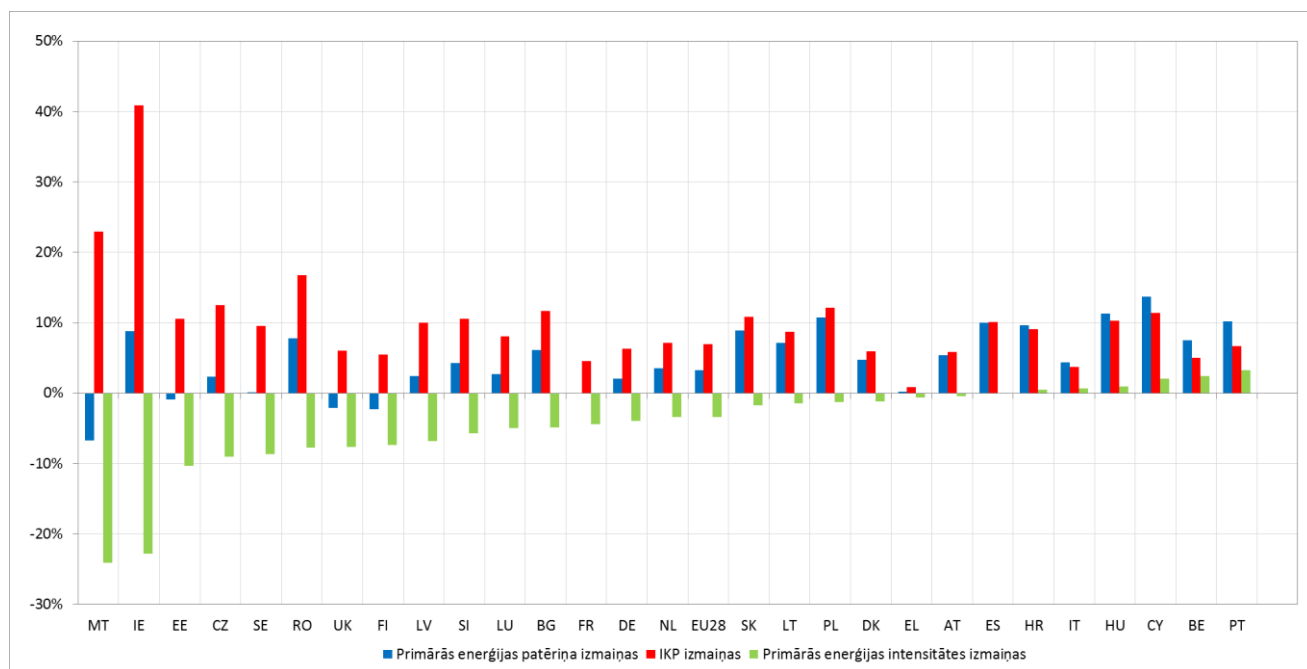
Kopš 2005. gada primārās enerģijas patēriņš ir samazinājies visās dalībvalstīs, izņemot Igauniju, Kipru un Poliju. Vislielākais primārās enerģijas patēriņa kritums konstatēts Lietuvā (-23,4 %), Grieķijā (-23,2 %), Apvienotajā Karalistē (-20,8 %) un Itālijā (-17 %). Tomēr 2017. gadā salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu primārās enerģijas patēriņš 20 dalībvalstīs pieauga; vislielākais pieaugums vērojams Maltā (+12,9 %), Rumānijā (+5,7 %) un Spānijā (+5,4 %). Lielāko ikgadējo samazinājumu (-4,2 %) salīdzinājumā ar 2016. gadu uzrādījusi Igaunija, kurai seko Apvienotā Karaliste (-1,6 %) un Īrija (-1,4 %).

Trīs gadu periodā no 2014. līdz 2017. gadam novērotā lejupejošā tendence ir apvēršusies, jo salīdzinājumā ar 2014. gadu enerģijas galapatēriņš audzis visās dalībvalstīs, bet primārās enerģijas patēriņš – 23 dalībvalstīs¹⁷. Taču primārās enerģijas patēriņa pieaugums šajā periodā bijis mazāks nekā IKP pieaugums. Tas nozīmē primārās enerģijas intensitātes samazinājumu visās dalībvalstīs, izņemot sešas (Beļģija, Grieķija, Itālija, Ungārija, Austrija un Portugāle).

¹⁶ Ņemot vērā to, ka dažu valstu mērķrādītāju gadījumā primārās enerģijas patēriņa un enerģijas galapatēriņa līmeņi nav noteikti ar pareizo metodiku, atšķirība varētu būt pat vēl lielāka.

¹⁷ Jāatzīmē, ka 2014. gadā bija ārkārtīgi silta ziema, tāpēc daļa no enerģijas patēriņa pieauguma skaidrojama ar to, ka tas ir koriģēts, lai iegūtu caurmērā vidējai ziemas temperatūrai tuvākus rādītājus.

2. attēls. Relatīvās izmaiņas primārās enerģijas patēriņā, primārās enerģijas intensitātē¹⁸ un IKP, 2014.–2017. gads

Avots: Eurostat.

Lai labāk izprastu faktorus, kas ir nesenā enerģijas patēriņa pieauguma pamatā, Eiropas Komisija organizēja ekspertu darbsemināru, kurā gūto informāciju izmantoja, gatavojot ziņojumu par faktoriem, kas ietekmē jaunākās enerģijas patēriņa tendences¹⁹. Analizējot faktorus, kas varētu būt sekmējuši patēriņa pieaugumu kopš 2014. gada, tika secināts, ka starp sektoriem pastāv atšķirības: enerģijas patēriņš (par spīti nelielai lejupslīdei 2017. gadā) visvairāk audzis ēku sektorā (gan dzīvojamā, gan pakalpojumu sniegšanas ēku sektorā), kam seko transporta sektors, savukārt pavisam neliels enerģijas patēriņa pieaugums novērots rūpniecībā. Patēriņš energoapgādē (ražošana, pārvade un sadale) ir samazinājies, jo elektroenerģijas ražošanā notiek pāreja uz atjaunojamo enerģiju. Ziņojums arī apstiprināja, ka nav viena vienīga iemesla, kāpēc enerģijas patēriņš ES kopš 2014. gada ir palielinājies. Šo pieaugumu varētu daļēji skaidrot ar to, ka kopš 2014. gada bijuši labi ekonomiskie rādītāji, tāpat daļēji par iemeslu ir zemās naftas cenas un daļēji salīdzinoši vēsākās ziemas 2015. un 2016. gadā, bet šo faktoru kombinācija dažādos sektoros ir atšķirīga.

2018. gada rudenī dalībvalstu pārstāvji divas reizes sanāca kopā Komisijas īpaši izveidotā darba grupā, kurā apsprieda enerģijas patēriņa pieauguma tendences un apzināja iespējamus risinājumus, kā panākt, lai ES tomēr sasniegtu 2020. gada energoefektivitātes mērķrādītājus. Darba grupas veikuma pārskatā²⁰ tika apzināti vēl daži citi enerģijas patēriņa pieauguma cēloņi, kam ir nacionāls konteksts. Tie bija šādi: i) novēlota energoefektivitātes rīcībpolitikas īstenošana, ii) starpība starp aplēstajiem un faktiski gūtajiem enerģijas ietaupījumiem, iii) nepienācīgi novērtēta ietekme, kādu var atstāt tādi uzvedības aspekti kā bumeranga efekts, iv)

¹⁸ Primārās enerģijas patēriņš attiecībā pret IKP.

¹⁹ Samuel Thomas (2018), [Drivers of recent energy consumption trends across sectors in EU28](#).

Enerģijas patēriņa tendenču darbesmināra ziņojums.

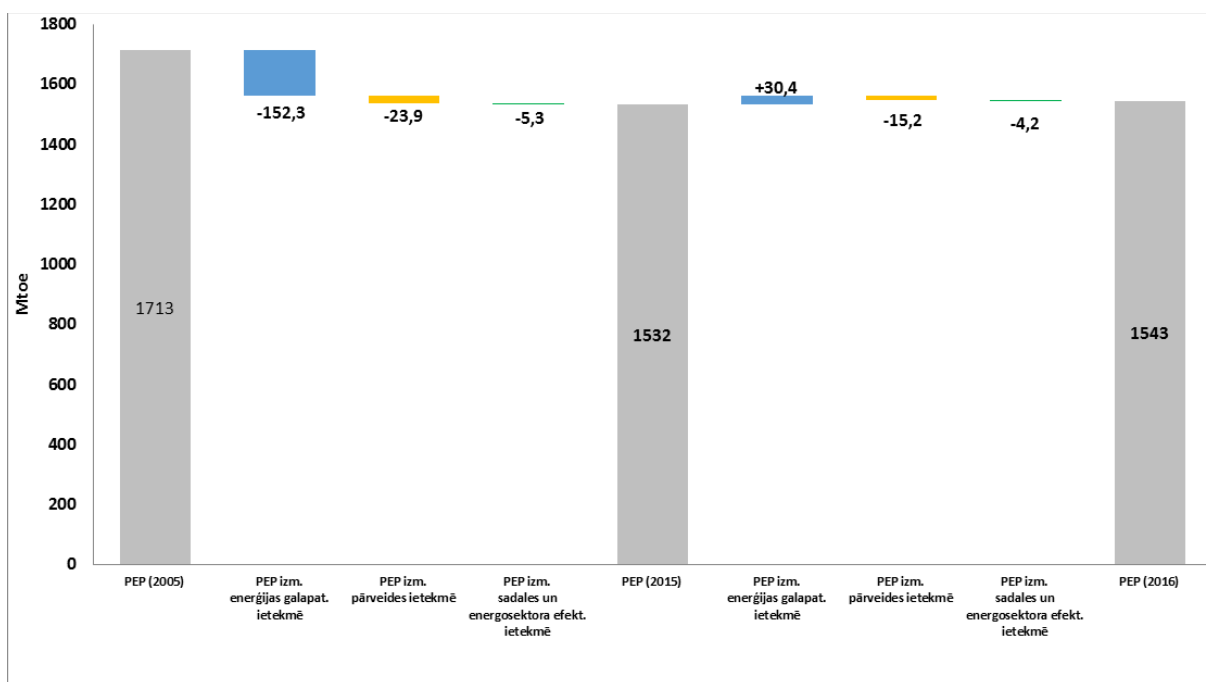
²⁰ Eiropas Komisija (2019), *Report of the work ... op. cit.*

nepietiekams energoefektivitātes rīcībpolitikas finansējums un v) ierobežojumi, kas saistīti ar ES valsts atbalsta noteikumiem.

Šos dažādos faktoros, kas noteikuši izmaiņas enerģijas patēriņā, kvantitatīvi analizēt palīdzēja JRC²¹ un *Odyssee-Mure*²² veiktā dekompozīcijas analīze. Tomēr abās analīzēs apskatīti tikai dati līdz 2016. gadam.

Galvenais faktors, kas noteica primārās enerģijas patēriņa samazinājumu, bija kritums enerģijas galapieprasījumā, kam par iemeslu bija enerģijas galapatēriņa intensitātes uzlabošanās (3. attēls). Tas sekmēja primārās enerģijas samazinājumu par kopsummā 122 Mtoe, kas ir 7 % kritums salīdzinājumā ar patēriņu 2005. gadā. Pārveides efektivitātes uzlabojumi 2005.–2016. gadā nodrošināja samazinājumu par 30 Mtoe. Papildu primārās enerģijas patēriņa samazinājumu par 9,5 Mtoe devusi sadales zudumu un pārveides sektora patēriņa samazināšanās. Primārās enerģijas patēriņš ir krities arī tāpēc, ka pieaudzis atjaunojamās enerģijas īpatsvars enerģijas bruto galapatēriņā; ES līmenī tas pakāpies no 9 % līdz 17 %²³. Tomēr efekts, ko dod ar pārveides efektivitātes uzlabojumiem gūtie -30 Mtoe (kas atbilst -2 % salīdzinājumā ar primārās enerģijas patēriņu 2005. gadā), kopumā ir bijis mērens, jo to ir apslāpējusi arvien plašāka elektroenerģijas izmantošana.

3. attēls. ES-28 primārās enerģijas patēriņa (Mtoe) izmaiņu sadalījums 2005.–2016. gadā, izmantojot aditīvo *LMDI* pieeju

Avots: JRC.

Enerģijas galapatēriņa kritums galvenokārt skaidrojams ar samazinājumiem rūpniecībā (-15 % 2017. gadā salīdzinājumā ar 2005. gadu) un dzīvojamo ēku sektorā (-9 %). Turpretī enerģijas

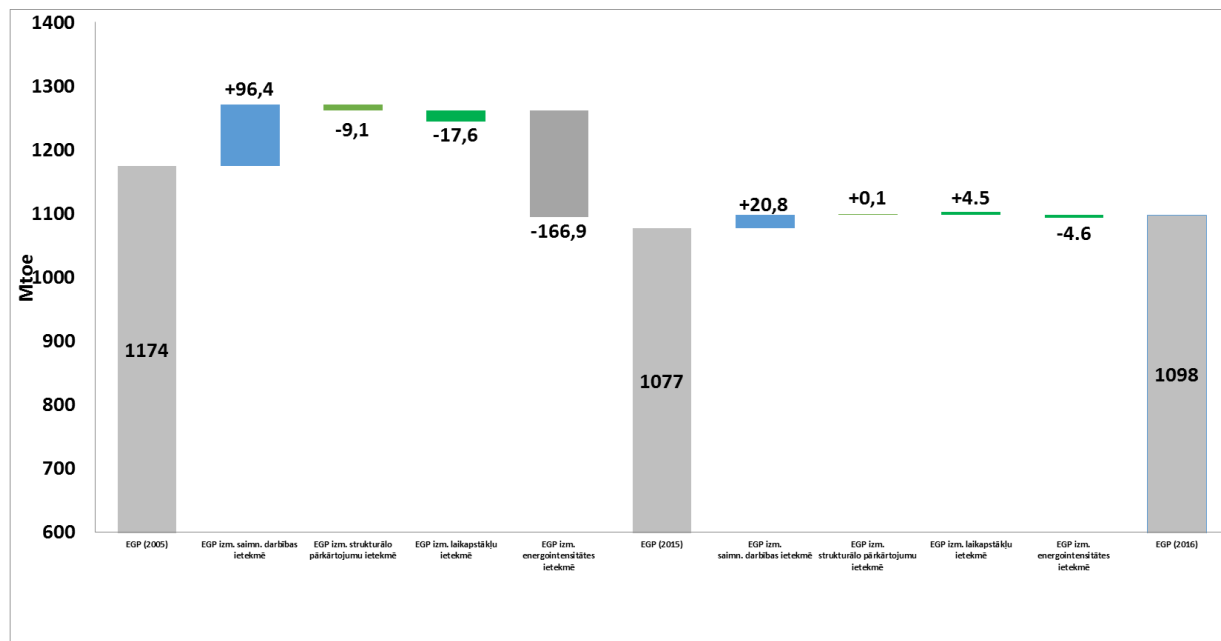
²¹ Economidou, M. and Romàn Collado, R. *op. cit.*

²² <http://www.indicators.odyssee-mure.eu/decomposition.html>.

²³ 2016. gada dati.

patēriņš salīdzinājumā ar 2005. gadu ir audzis pakalpojumu sektorā (+4 %) un transporta sektorā (+3 %).

4. attēls. ES-28 primārās enerģijas patēriņa (Mtoe) izmaiņu sadalījums 2005.–2016. gadā, izmantojot aditīvo *LMDI* pieeju

Avots: JRC.

JRC analīze rāda, ka, tāpat kā primārās enerģijas gadījumā, enerģijas galapatēriņa kritums 2005.–2016. gadā ir saistīts ar enerģijas galapatēriņa intensitātes uzlabošanos (-171,4 Mtoe), kas kompensēja ekonomiskās izaugsmes izraisīto enerģijas patēriņa pieaugumu (+117,4 Mtoe). Strukturāli pārkārtojumi virzībā uz energoefektīvākiem sektoriem palīdzējuši samazināt enerģijas galapatēriņu par 9,1 Mtoe, savukārt siltākas ziemas enerģijas patēriņu samazinājušas par 13,1 Mtoe. Tas rezultātā enerģijas galapatēriņš ES 2005.–2016. gadā sarucis no 1174 līdz 1098 Mtoe (sk. 4. attēlu).

2015.–2016. gadā visā ES tika reģistrēts enerģijas galapatēriņa pieaugums par +20,8 Mtoe. Šajā īsajā periodā intensitātes uzlabojumi (-4,6 Mtoe) nebija pietiekami, lai atsvērtu ietekmi, ko radījusi ekonomiskā izaugsme (saimnieciskās darbības ietekme: +20,9 Mtoe) un aukstākās ziemas (+4,5 Mtoe).

Odyssee-Mure analīze liecina par līdzīgām tendencēm 2005.–2016. gadā. Tā apstiprina, ka šajā periodā enerģijas ietaupījums būtiski atsvēra saimnieciskās darbības, dzīvesveida un demogrāfijas izraisīto patēriņa pieaugumu. Tomēr atšķiras dažādo faktoru nozīmīgums un apmērs, jo ir izmantotas atšķirīgas metodikas un ievaddati. Mazāks primārās enerģijas patēriņš galvenokārt skaidrots ar enerģijas galapatēriņa samazināšanos (-85 Mtoe), bet diezgan lielu lomu spēlējuši arī efektivitātes uzlabojumi un izmaiņas elektroenerģijas ražošanai izmantotā kurināmā struktūrā (-75 Mtoe). Kas attiecas uz enerģijas galapatēriņu, saimnieciskās darbības ietekmē patēriņš pieaudzis par 58 Mtoe, savukārt dzīvesveids un demogrāfija patēriņu palielinājuši vēl attiecīgi par 32 Mtoe un 25 Mtoe. No 2005. līdz 2016. gadam šo kāpumu kompensēja daudz lielākie enerģijas ietaupījumi (-163 Mtoe), savukārt strukturālie pārkārtojumi un laikapstākļi nodrošināja papildu samazinājumu 11 Mtoe apmērā katrs.

4.1. Rūpniecība

Enerģijas galapatēriņš rūpniecības sektorā ES absolūtā izteiksmē ir samazinājies no 332 Mtoe 2005. gadā līdz 283 Mtoe 2017. gadā (-15 %). Tomēr šajā periodā enerģijas patēriņš dažās valstīs palielinājās, proti, pieaugums konstatēts Ungārijā (+25 %), Maltā (+9 %), Latvijā (+7 %), Austrijā (+7 %), Beļģijā, Vācijā un Polijā (katrā mazāk par 5 %). Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, 2017. gadā enerģijas galapatēriņš rūpniecībā ES mērogā pieauga par 1,6 %, tomēr starp dalībvalstīm vērojamas atšķirības (11 dalībvalstīs konstatēts kritums). Vislielākais pieaugums reģistrēts Luksemburgā, Polijā, Dānijā (aptuveni +4 %), Somijā un Beļģijā (+3 %). Rūpnieciskās ražošanas apjomi 2014.–2017. gadā palielinājušies par 9 % (2017. gadā par 3,4 % salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu), taču šis saimnieciskās darbības pieaugums enerģijas patēriņa izmaiņās atspoguļojas tikai daļēji, jo patēriņš šajā periodā pieauga par 2 %.

Energointensitātes²⁴ ziņā uzlabojumus rūpniecības sektorā 2005.–2017. gada periodā izdevies panākt gandrīz visās dalībvalstīs; energointensitāte ES samazinājusies kopumā par 22 %. Enerģijas galapatēriņa īpatsvars attiecībā pret bruto pievienoto vērtību pieaudzis tikai Ungārijā (+24 %), Grieķijā (+17 %) un Latvijā (+9 %). Taču lielākie uzlabojumi (vairāk nekā 50 %) redzami Rumānijā, Igaunijā, Bulgārijā un Īrijā. Aplūkojot izmaiņas gada griezumā salīdzinājumā ar 2016. gadu, rūpniecības energointensitāte 2017. gadā pieauga tikai Grieķijā, Latvijā, Ungārijā un Kiprā, bet visās pārējās dalībvalstīs rādītāji turpināja uzlaboties.

4.2. Dzīvojamo ēku sektors

Enerģijas galapatēriņš dzīvojamo ēku sektorā laikā no 2005. līdz 2017. gadam sarucis no 310 Mtoe līdz 284 Mtoe jeb par aptuveni 9 %. Tomēr 2014.–2017. gadā enerģijas izmantojums palielinājies par 7 % (2017. gadā tas samazinājās par 0,5 %). Ņemot vērā faktu, ka aptuveni 2/3 no enerģijas patēriņa dzīvojamo ēku sektorā veido telpu apsildei patērētā enerģija, šis pieaugums zināmā mērā ir skaidrojams ar aukstākām ziemām, kas sekoja neparasti siltajai 2014. gada ziemai. Laikapstākļu dēļ koriģētais apsildei vajadzīgās enerģijas patēriņš pēc dažiem samazinājumiem iepriekšējos gados kopš 2010. gada bijis relatīvi nemainīgs. 2017. gadā sildīšanas grāddienu skaits bija tikai nedaudz lielāks nekā 2016. gadā, bet enerģijas patēriņš salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu pat samazinājās par 0,5 %. Lai gan telpu dzesēšana joprojām veido samērā nelielu enerģijas patēriņa daļu, dažās valstīs tā strauji aug, savukārt dzesēšanas grāddienu skaits 2017. gadā salīdzinājumā ar 2014. gadu gandrīz dubultojās²⁵.

Šķiet, ka papildu faktori, kas izraisījuši enerģijas patēriņa neseno pieaugumu, varētu būt labklājības efekts (ko cita starpā atspoguļo mājokļu skaita un to vidējās platības pieaugums) un dzīvesveida izmaiņas (piemēram, jaunas mazās sadzīves tehnikas izplatīšanās). Attiecībā uz sabiedriskajām ēkām kā viens no faktoriem, kas veicina augšupēju enerģijas patēriņa tendenci, ir minēts lielāks enerģētiskā komforta līmenis²⁶.

Dzīvojamo ēku sektora enerģijas patēriņa intensitāte uz vienu iedzīvotāju ES 2005.–2017. gadā saruka par aptuveni 12 % (2017. gadā tā samazinājās par gandrīz 1 % salīdzinājumā ar 2016. gadu). Tomēr dinamika nav bijusi vienāda visās dalībvalstīs. Septiņās valstīs rādītāji pasliktinājās; vislielākais pieaugums novērots Bulgārijā (+20 %), Lietuvā

²⁴ Enerģijas patēriņš attiecībā pret bruto pievienoto vērtību.

²⁵ Tsemekidi Tzeiranaki S., Bertoldi P (et al.) (2018), [Energy consumption and energy efficiency trends in the EU-28 for the period 2000-2016](#), JRC Science for Policy Report.

²⁶ Samuel Thomas (2018), cp. cit.

(+14 %) un Maltā (+8 %). Savukārt intensitāte visvairāk samazinājusies Beļģijā (-26 %), Īrijā (-25 %) un Apvienotajā Karalistē (-23 %).

4.3. Pakalpojumu sektors

Laikposmā no 2005. līdz 2017. gadam pakalpojumu sektorā bija vērojams vislielākais enerģijas patēriņa pieaugums (+4 %). Šis pieaugums zināmā mērā atspoguļo lielo kāpumu saimnieciskās darbības līmenī, proti, periodā no 2005. līdz 2017. gadam pakalpojumu sektora bruto pievienotā vērtība pieauga par aptuveni 19 %. Pakalpojumu sektorā ir skaidri saskatāma sakarība starp nodarbinātības pieaugumu un enerģijas patēriņu: enerģijas patēriņš pieauga līdz 2008. gadam, kad bija relatīvi liels nodarbinātības pieaugums, un pēc tam atkal no 2014. gada. Turklāt kopējo patēriņu gadu no gada būtiski ietekmē arī ziemas temperatūras, jo aptuveni 45 % no pakalpojumu sektorā patērētās enerģijas tiek izmantota telpu apsildei.

2005.–2017. gada periodā enerģijas galapatēriņa intensitāte pakalpojumu sektorā uzlabojās par 13 %. Lielākie uzlabojumi bija vērojami Īrijā, Ungārijā, Slovākijā, Austrijā un Zviedrijā. Salīdzinājumā ar 2016. gadu ES energointensitāte 2017. gadā turpināja uzlaboties; enerģijas patēriņš saglabājās stabils, bet sektora bruto pievienotā vērtība pieauga par aptuveni 2 %.

4.4. Transporta sektors

ES enerģijas galapatēriņš²⁷ transporta sektorā ir pieaudzis par 2,5 % – no 369 Mtoe 2005. gadā līdz 378 Mtoe 2017. gadā. 2017. gadā salīdzinājumā ar 2005. gada līmeni enerģijas patēriņš šajā sektorā pieauga 19 dalībvalstīs²⁸. Patēriņš būtiski pieauga (par vairāk nekā 40 % kopš 2005. gada) Polijā, Rumānijā, Lietuvā un Maltā. Savukārt Grieķijā un Itālijā tas saruka par vairāk nekā 10 %.

No 2016. gada līdz 2017. gadam ES enerģijas galapatēriņš transporta sektorā pieauga par 2,5 %; pieaugums netika novērots tikai trijās dalībvalstīs²⁹. Šis kāpums turpina augšupējo tendenci, kas aizsākās 2014. gadā, proti, laikā no 2014. līdz 2017. gadam enerģijas patēriņš transporta sektorā pieauga par 7 %. Aptuveni 81 % no enerģijas galapatēriņa transporta sektorā veido autopārvadājumi, un nozīmīgākie enerģijas nesēji šajā sektorā ir naftas produkti (benzīns un dīzeļdegviela). Arvien lielāku kopējā transporta sektora enerģijas patēriņa daļu veido aviācija; tās patēriņa īpatsvars šajā periodā pieauga par 14 %. Lielākais ikgadējais pieaugums novērots Polijā (+16 %), Slovākijā (+13 %), Horvātijā, Maltā un Rumānijā (+8 % katrā).

Galvenais enerģijas patēriņa pieauguma iemesls šajā periodā bija transporta pārvadājumu aktivitātes līmeņa pieaugums un zemās naftas cenas. No 2012. līdz 2016. gadam pēc lejupējas tendences iepriekšējā trīs gadu periodā par 8,3 % pieauga pasažieru pārvadājumu apjomi. Pieaugums par 3,2 % 2016. gadā bija visstraujākais pieaugums pēdējos 20 gados. Kopš 2012. gada audzis arī kravu pārvadājumu aktivitātes līmenis, kurš laikā līdz 2016. gadam pieauga par 7,9 %. Neraugoties uz šo augšupējo tendenci, pārvadāto tonnkilometru skaits joprojām ir par 2,4 % mazāks nekā 2007. gadā sasniegtais maksimumpunkts. Turklāt enerģijas pieprasījuma pieaugumu transporta sektorā sekmējuši arī sastrēgumi, jo īpaši lielajās pilsētās.

²⁷ Te ietilpst arī transportēšana pa cauruļvadiem (atšķirībā no pieejas, kas izmantota COM(2015) 574 final), jo 2020. gada energoefektivitātes mērķrādītāji neizslēdz transportēšanu pa cauruļvadiem.

²⁸ Dalībvalstu salīdzināšana ir jāveic piesardzīgi, jo enerģijas galapatēriņa pamatā ir valsts teritorijā pārdotais, nevis izmantotais degvielas daudzums.

²⁹ Beļģijā, Itālijā un Slovēnijā.

Starp ekonomisko izaugsmi un pieprasījumu pēc komerciālajiem kravu autopārvadājumiem pastāv cieša korelācija, savukārt saikne starp IKP pieaugumu un pasažieru pārvadājumiem ir sarežģītāka, un to ietekmē vairāki faktori. Tiek ziņots, ka pieprasījumu pēc transporta degvielas kāpinājušas arī relatīvi zemās degvielas cenas, un kopš 2000. gada saikni starp degvielas cenām un pieprasījumu pēc pārvadājumu pakalpojumiem ES ir ietekmējušas izmaiņas makroekonomiskajā vidē. Kas attiecas uz modālajiem pārkārtojumiem ES līmenī, dažādu pasažieru pārvadājumu veidu īpatsvara izmaiņas nav būtiski ietekmējušas enerģijas patēriņu pēdējos gados. Tomēr pieaugošu spiedienu rada pastāvīgais kāpums pasažieru aviopārvadājumu jomā. Kravu pārvadājumu jomā modālais sadalījums laika gaitā ir palicis praktiski nemainīgs.

Laika gaitā ir uzlabojusies efektivitāte vieglo pasažieru automobiļu segmentā; aizvien pieaug pirmoreiz reģistrēto automobiļu skaits, un tas ir palīdzējis uzlabot visa autoparka kopējo degvielas ekonomiju. Tomēr pēdējos gados reģistrācijas rādītājs strauji audzis apvidus automobiļu (SUV) segmentā. Salīdzinājumā ar citiem automobiļu tipiem SUV ir raksturīgs liels frontālais laukums un augsti pretestības koeficienti, kas negatīvi ietekmē degvielas patēriņu. Saskaņā ar JATO datiem³⁰ 2016. gadā SUV veidoja 26 % no Eiropā pārdoto vieglo automobiļu kopapjoma, turpretī 2007. gadā SUV īpatsvars bija tikai 8 %. Turklāt saskaņā ar LMC prognozēm³¹ šī stabilā augšupējā tendence saglabāsies, un 2020. gadā SUV īpatsvars Eiropas pasažieru automobiļu pārdošanas kopapjomā sasniegs 34 %.

5. EED transponēšanas stāvoklis/statuss

Komisija ciešā sadarbībā ar dalībvalstīm turpina uzraudzīt EED transponēšanu un īstenošanu.

2018. gadā Komisija turpināja risināt strukturēto dialogu (*EU Pilot* informācijas pieprasījumi), ko tā bija uzsākusi ar dalībvalstīm iepriekšējā gadā, lai nodrošinātu, ka visi EED noteiktie pienākumi un prasības ir pareizi atspoguļoti valstu tiesību aktos un rīcībpolitikā. Izvērtējusi atbildes uz *EU Pilot* pieprasījumiem, Komisija visām dalībvalstīm nosūtīja oficiāla paziņojuma vēstules, kurās lūdza sniegt papildu paskaidrojumus par atlikušajiem neskaidrajiem jautājumiem.

Kas attiecas uz pienākumu ziņot Komisijai, ir iesniegti visi valsts energoefektivitātes rīcības plāni, kas bija jāiesniedz līdz 2017. gada aprīļa beigām, lai gan vairāki tika iesniegti krietni pēc termiņa. 2017. gada rīcības plānos 2020. gada mērķrādītājus vai prognozes bija atjauninājušas kopskaitā 10 dalībvalstis. Šie pārskatītie mērķrādītāji liecina par arvien lielāku plaisu starp agregētajiem gaidāmajiem devumiem un ES mērķrādītāju. Rīcības plānos ir sīki izklāstīta energoefektivitātes rīcībpolitika un pasākumi, ko dalībvalstis plāno īstenot nākamajos trīs gados, lai sasniegtu savus nacionālos energoefektivitātes mērķrādītājus. Pārskats un novērtējums par šiem jaunajiem pasākumiem un to, kā izmantoti dažādi instrumenti (regulatīvie, finanšu, nodokļu instrumenti un energoefektivitātes pienākuma shēmas) ir sniegts JRC ziņojumā³². Šajā ziņojumā arī analizēta energoefektivitātes pasākumu īstenošana dažādos sektoros (dzīvojamās ēkas, rūpniecība, transports, lauksaimniecība un publiskais sektors) un novērtēti enerģijas ietaupījumi, ko radīs galvenās rīcībpolitiskās iniciatīvas un programmas.

³⁰ Munoz, F., (2018), [The global domination of SUVs continues in 2017](#).

³¹ LMC (2018), [Automotive sales, production, powertrain forecasting](#).

³² Economidou, M., Labanca, N. (et al.) (2019), [Assessment of the Second National Energy Efficiency Action Plans under the Energy Efficiency Directive](#), JRC Science for Policy Report.

Kā prasīts EED 24. pantā, visas dalībvalstis 2018. gadā iesniedza 2018. gada ziņojumus. Tomēr jāatzīmē, ka vajadzētu uzlabot sniegtās informācijas kvalitāti un pilnīgumu, kā arī šīs informācijas iesniegšanas savlaicīgumu. JRC dalībvalstu ziņojumu analīzi veica 2018. gadā³³.

5.1. Progress saskaņā ar 7. pantu (enerģijas ietaupījumu pienākums)

Kā noteikts 7. pantā, dalībvalstis ir ziņojušas par 2014.–2016. gadā panāktajiem ietaupījumiem; ES līmenī kumulatīvie ietaupījumi sasniedza 54 547 ktoe. Tie ir aptuveni 24 % no visu kumulatīvo enerģijas ietaupījumu summas, kas jāpanāk līdz 2020. gada beigām, un tas ir aptuveni par 10 % vairāk nekā aplēstā ietaupījumu summa 2014.–2016. gada periodam, pieņemot, ka vajadzīgo ietaupījumu panākšanas trajektorija ir lineāra. Lai gan enerģijas ietaupījumu summa ES līmenī liecina, ka 2016. gadā ietaupījumi bijuši lielāki, progress saskaņā ar 7. pantu būtu jāskata valstu līmenī: enerģijas ietaupījuma prasības līdz 2020. gada beigām būtu jāizpilda katrai dalībvalstij.

Analīze liecina, ka vairāku dalībvalstu (Bulgārija, Horvātija, Kipra, Čehija, Grieķija, Latvija, Luksemburga un Portugāle) 2016. gada ietaupījumi ir pārāk mazi, proti, 2016. gadā tās panāca mazāk nekā 60 % no 2016. gadā sasniedzamajiem ietaupījumiem. Francija, Ungārija, Itālija, Lietuva un Spānija panāca vairāk nekā 80 % no prasītajiem ietaupījumiem, taču tas joprojām ir mazāk, nekā 2016. gadā būtu bijis jāsasniedz. No otras puses, Apvienotā Karaliste, Austrija, Beļģija, Dānija, Igaunija, Īrija, Malta, Nīderlande, Polija, Rumānija, Slovākija, Slovēnija, Somija, Vācija un Zviedrija 2014.–2016. gadam nospraustos enerģijas ietaupījumu mērķrādītājus sasniedza vai pārpildīja.

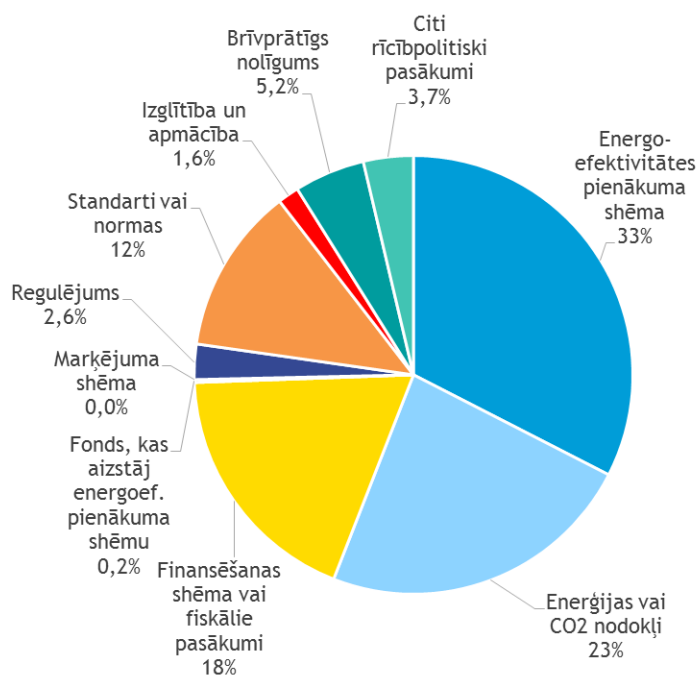
Savā jaunākajā ikgadējā ziņojumā deviņas valstis³⁴ ziņoja, ka tās ir ieviesušas jaunus rīcībpolitiskos pasākumus. Turklāt dažas valstis atjaunināja savas 2014. un 2015. gada aplēses vai plānotos/realizētos ietaupījumus senāk paziņotajos rīcībpolitiskajos pasākumos.

Lielākā daļa (aptuveni viena trešdaļa) enerģijas ietaupījumu ir panākti ar energoefektivitātes pienākuma shēmām, 23 % – ar enerģijas vai CO₂ nodokļiem un 18 % – ar finansēšanas shēmām vai fiskālajiem pasākumiem. Pavisam nelieli enerģijas ietaupījumi panākti ar marķēšanas shēmām un valsts energoefektivitātes fondiem.

³³ Tsemekidi-Tzeiranaki, S., Labanca, N. (et al.) (2019), [Analysis of the annual reports 2018 under the Energy Efficiency Directive](#), JRC Technical Reports.

³⁴ Bulgārija, Igaunija, Kipra, Grieķija, Ungārija, Itālija, Latvija, Portugāle un Spānija.

5. attēls. Kumulatīvo enerģijas ietaupījumu sadalījums 2014.–2016. gadā pa rīcībpolitisko pasākumu veidiem

Avots: pašu aprēķini, pamatojoties uz 2018. gada valstu gada ziņojumiem.

Vairāk nekā divas trešdaļas no panāktajiem ietaupījumiem (68 %) izraisīja transversālie pasākumi, kas orientēti uz dažādiem sektoriem, tostarp ēku sektoru. Atlikušie enerģijas ietaupījumi panākti, pateicoties pasākumiem, kas orientēti uz mājtsaimniecībām (12 %) un transporta sektoru (9 %), kam seko rūpniecība (6 %) un pakalpojumu sektors (2 %). Par 3 % paziņoto ietaupījumu nebija skaidrs, uz kuru sektoru tie attiecināmi.

5.2. Progress saskaņā ar 5. pantu (publisko struktūru izmantotās ēkas kā paraugs)

Iesniedzot 2018. gada ziņojumus, informācijas atjauninājumu attiecībā uz 5. pantu neiesniedza septiņas dalībvalstis, bet trīspadsmit dalībvalstis šo ziņošanas pienākumu nebija izpildījušas iepriekšējā gadā. Pie minētajām valstīm pieder Zviedrija, Somija, Beļģija, Grieķija, Rumānija un Malta, kuras informāciju par panākto Komisijai nav iesniegušas par pēdējiem diviem gadiem.

No dalībvalstīm, kuras izvēlējās standarta pieeju³⁵, gada mērķrādītājus attiecībā uz renovēto platību sasniedza sešas dalībvalstis: Igaunija, Spānija, Itālija, Lietuva, Latvija, Luksemburga un Slovēnija. No dalībvalstīm, kas īstenoja alternatīvo pieeju, gada enerģijas ietaupījumu mērķrādītājus sasniegušas sešas dalībvalstis: Čehija, Francija, Horvātija, Īrija, Nīderlande un Polija. Tajā pašā laikā septiņas valstis iesniedza attiecīgus datus, kas apliecināja, ka 2014.–2017. gada periodā tās ir sasniegušas kumulatīvos 5. panta mērķrādītājus. Šīs valstis ir Kipra, Vācija, Īrija, Horvātija, Somija, Polija un Apvienotā Karaliste.

³⁵ 5. pantā noteikts, ka dalībvalstīm ik gadu jārenovē 3 % no tādu centrālās valdības īpašumā esošo un izmantoto apsildāmo un/vai dzesējamo ēku kopplatības, kuru platība lielāka par 250 m² un kuras neatbilst minimālajām energoefektivitātes prasībām, lai izpildītu vismaz minimālās energoefektivitātes prasības (standarta pieeja), vai jāveic citi izmaksefektīvi pasākumi, kuri nodrošina līdzvērtīgus enerģijas ietaupījumus (alternatīvā pieeja).

6. Secinājumi

2017. gada dati rāda, ka enerģijas patēriņš kopš 2014. gada ir nepārtraukti audzis. Šis pieaugums pēdējos trijos gados līdz 2017. gadam nozīmē, ka enerģijas patēriņš atrodas nedaudz virs lineārās trajektorijas, kas iezīmē 2020. gada mērķrādītāju sasniegšanai vajadzīgo progresu. Lai gan ziema 2015. un 2016. gadā bija aukstāka nekā 2014. gadā, un tā rezultātā pieauga pieprasījums pēc enerģijas telpu apsildei, ir skaidrs, ka laikapstākļi nav vienīgais faktors, kas sekmējis neseno kāpumu. Pieprasījumu pēc enerģijas kāpinājusi arī ekonomiskā izaugsme, labklājības līmeņa paaugstināšanās un dzīvesveida izmaiņas. Iepriekš šo ietekmi lielā mērā neitralizēja energoefektivitātes pasākumi, taču, tā kā ir aizkavējusies dažu rīcībpolitiku īstenošana un ir sarukuši jaunie centieni, gūtie enerģijas ietaupījumi nav pietiekami, lai samazinātu enerģijas patēriņu.

Šajā ziņojumā iztirzātas divas dažādas dekompozīcijas analīzes metodikas, un tās abas apliecina, ka energoefektivitāte ir viens no galvenajiem faktoriem, kas sekmējis energointensitātes uzlabošanos dažādos sektoros. Vēl pavisam nesen ar to bija pietiekami, lai neitralizētu enerģijas pieprasījuma pieaugumu, ko sekmējusi saimnieciskā darbība, augstāki apsildes un dzesēšanas komforta standarti, kā arī izmaiņas uzvedībā un dzīvesveidā. Tomēr, pēdējā laikā ietaupījumu apjoms ir mazinājies, bet saimnieciskās darbības pozitīvie rādītāji ir auguši.

Ņemot vērā iepriekš minēto, ir skaidrs, ka ir ne tikai jāpastiprina pūliņi sasniegt 2020. gada mērķrādītājus, bet ir arī jāliek pareizi pamati desmitgadei, kurā centieniem jābūt vēl vērienīgākiem. Intensīvāki centieni uzlabot energoefektivitāti sniegtu arī tādus papildu ieguvumus kā mazāki rēķini par patērēto enerģiju, labāka veselība (labākas gaisa kvalitātes rezultātā), lielāks komforts un mazāka enerģētiskā nabadzība.

Eiropas Komisijas izveidotā darba grupa vienojās, ka ir jāsamazina plaisa starp paveikto un ES 2020. gadam nospraustajiem mērķrādītājiem. Tika apzināti vairāki risinājumi, kas palīdzētu to īstenot. Pirmkārt, ir jānodrošina spēkā esošo tiesību aktu pilnīga īstenošana, jo gan Energoefektivitātes direktīvas, gan Ēku energoefektivitātes direktīvas transponēšanā un īstenošanā ir bijuši aizkavējumi. Tas nozīmē, ka jāpanāk 7. pantā noteiktā enerģijas ietaupījumu pienākuma pilnīga izpilde un jāveic ĒEED 14. un 15. pantā paredzētās regulārās inspekcijas. Turklāt ir svarīgi pilnībā izmantot atlikušās finansējuma iespējas, ko paver Eiropas strukturālie un investīciju fondi, un īstenot papildu pasākumus valstu līmenī.

Eiropas Komisija ir pastiprinājusi informācijas un paraugprakses apmaiņu un sākusī procesu, ar ko dalībvalstīs tiks stiprināta tirgus uzraudzība attiecībā uz ražojumu efektivitātes prasību izpildi. Komisija arī cenšas palīdzēt dalībvalstīm veicināt publiskā sektora ēku renovāciju, tostarp izmantojot energopakalpojumu līgumus. Ir pieņemti vai tiek plānoti vairāki pasākumi, kam vajadzētu dot papildu enerģijas ietaupījumus nedaudz ilgākā laika perspektīvā pēc 2020. gada. Te minami juridiski saistoši nacionālie klimatiskie mērķrādītāji 2021.–2030. gadam tādos sektoros kā transports un ēkas, ko neaptver ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēma, nesen apstiprināti stingrāki CO₂ standarti mazas noslodzes transportlīdzekļiem pēc 2020. gada, kā arī uzlabota monitoringa sistēma, CO₂ emisijas standarti jauniem kravas automobiļiem, tiesību aktu pakete, kas paredz jaunus ražojumu energoefektivitātes standartus un marķēšanas prasības, kā arī nostiprināts 7. pants pārskatītajā Energoefektivitātes direktīvā. Tā kā pārskatītajā Ēku energoefektivitātes direktīvā ir labāk ņemta vērā digitālā dimensija, tiks sekmēta IKT un viedo tehnoloģiju plaša ieviešana. Paredzams, ka šīm tehnoloģijām turpmākajos gados būs nozīmīga loma ēku energoefektivitātes palielināšanā un ēku enerģijas patēriņa samazināšanā. Gadījumā, ja periodā pēc 2020. gada ES centieni nebūs pietiekami

vērienīgi un progress būs pārāk lēns, noderēs uzlabotie koordinācijas un korektīvo pasākumu mehānismi, kas paredzēti Enerģētikas savienības pārvaldības regulā³⁶.

Komisija turpinās uzraudzīt, kā dalībvalstis virzās uz savu 2020. gada indikatīvo nacionālo energoefektivitātes mērķrādītāju sasniegšanu un kā tās īsteno Energoefektivitātes direktīvu. Par paveikto Komisija darba grupai ziņos 2019. gada vasarā pēc tam, kad izvērtēšanai būs saņemti provizoriskie dati par 2018. gadu.

Komisija par šo novērtējumu aicina izteikties arī Eiropas Parlamentu un Padomi.

³⁶ COM(2016) 759 final.

1. tabula. Pārskats par indikatoriem

DV	Tendence virzībā uz 2020. g. mērķrādītāju		Īstermiņa tendence		Energo-intensitāte tautsaimniecības līmenī	Rūpniecība	Dzīvojamās ēkas	
	PEP 2005-2017 tendence salīdzinājuma ar PEP 2005-2020 tendenci virzībā uz 2020. g. mērķr.	EGP 2005-2017 tendence salīdzinājuma ar EGP 2005-2020 tendenci virzībā uz 2020. g. mērķr.	PEP 2017 izmaiņas salīdzinājuma ar PEP 2016 [%]	EGP 2017 izmaiņas salīdzinājuma ar EGP 2016 [%]	PEP energoint. izmaiņas vidēji gadā 2005-2017 [%]	EGP energoint. vid. izmaiņas 2005-2017 rūpniecībā [%]	EGP izmaiņas vidēji gadā 2005-2016 dzīv. ēku sektorā uz vienu iedz. pēc klimatiskajām kor. [%]	EGP izmaiņas vidēji gadā 2005-2016 dzīv. ēku sektorā uz mājokli pēc klimatiskajām kor. [%]
ES-28	-	-	0,9%	1,2%	-2,0%	-2,0%	-0,5%	-1,2%
BE	-	-	-0,3%	-1,2%	-1,7%	-0,7%	-2,4%	-1,6%
BG	-	-	3,7%	2,5%	-2,8%	-5,2%	2,3%	0,4%
CZ	+	+	0,1%	2,7%	-3,0%	-4,6%	1,1%	0,0%
DK	-	+	2,1%	1,3%	-1,8%	-1,8%	0,1%	-0,5%
DE	-	-	0,2%	0,9%	-2,0%	-1,6%	-0,4%	-0,8%
EE	+	-	-4,2%	1,3%	-1,5%	-6,0%	1,2%	0,0%
IE	-	+	-1,4%	1,5%	-4,2%	-5,0%	-2,6%	-3,1%
EL	+	+	1,2%	0,3%	-0,2%	1,8%	-0,5%	-0,9%
ES	-	+	5,4%	2,3%	-1,5%	-2,4%	1,2%	-1,2%
FR	-	-	-0,3%	0,2%	-1,7%	-1,4%	-0,6%	-1,8%
HR	+	+	3,5%	4,3%	-1,4%	-1,6%	0,4%	-0,9%
IT	+	+	0,7%	-0,6%	-1,3%	-2,7%	1,0%	-0,3%
CY	-	+	4,4%	5,6%	-1,1%	0,7%	2,0%	-1,9%
LV	+	+	4,0%	5,1%	-2,1%	1,4%	-0,6%	-1,5%
LT	+	-	2,0%	5,1%	-5,0%	-2,0%	1,7%	-0,8%
LU	+	+	3,5%	3,6%	-3,0%	-1,0%	-2,1%	-3,8%
HU	+	-	3,1%	3,9%	-1,6%	2,0%	0,2%	-0,3%
MT	+	-	12,9%	6,8%	-4,5%	0,0%	13,4%	0,0%
NL	-	+	-0,4%	0,9%	-2,1%	-1,3%	-1,1%	-1,8%
AT	-	-	2,7%	2,1%	-1,1%	-0,3%	1,1%	0,4%
PL	-	-	4,5%	7,0%	-2,7%	-3,8%	1,0%	-0,5%
PT	+	+	4,7%	2,3%	-0,7%	-1,1%	-0,2%	-1,7%
RO	+	+	5,7%	4,4%	-4,3%	-5,9%	1,1%	-0,8%
SI	+	+	1,5%	-0,3%	-1,9%	-3,1%	0,9%	0,1%
SK	+	-	5,1%	7,2%	-3,9%	-4,9%	-1,0%	-1,8%
FI	+	+	-1,2%	0,1%	-1,9%	-0,5%	0,0%	-0,7%
SE	-	-	-1,6%	0,6%	-2,6%	-1,1%	-0,5%	-1,0%
UK	+	+	-1,6%	-0,8%	-3,1%	-2,5%	-2,2%	-2,2%
Avots un izgūtie dati	Eurostat 01/2019	Eurostat 01/2019	Eurostat 01/2019	Eurostat 01/2019	Eurostat 01/2019	Eurostat 01/2019	JRC & Eurostat 08/2018	Odyssee 11/2018

* Simbols “+” izmantots, ja dalībvalstis 2005.–2017. gada periodā primārās enerģijas patēriņu un enerģijas galapatēriņu samazinājušas straujāk, nekā 2005.–2020. gada periodā būtu vajadzīgs, lai sasniegtu 2020. gadam izvirzītos primārās enerģijas patēriņa un enerģijas galapatēriņa mērķrādītājus. Simbols “-” izmantots visos pārējos gadījumos. “EGP” apzīmē enerģijas galapatēriņu, bet “PEP” primārās enerģijas patēriņu.

2. tabula. Pārskats par indikatoriem

DV	Pakalpojumi		Transports		Energijas ražošana	
	EGP energoint. vid. izmaiņas 2005-2017 pakalpojumu sektorā [%]	EGP energoint. vid. izmaiņas 2005-2017 transporta sektorā [%]	Vilcienu, motorvagonu, autobusu un trolejbusu daļas izmaiņas pasažieru pārvadājumos 2016 vs. 2005 [%]	Dzelzceļa un iekšz. ūdensceļu daļas izmaiņas kravu pārvadājumos 2016 vs. 2005 [%]	Koģenerācijā iegūtās siltumenerģijas izmaiņas vid. gadā 2005-2016 [%]	TEC pārveides izlaides un kurināmā ielaides attiecības izmaiņas vid. gadā 2005-2016 [%]
ES-28	● -1,0%	● 0,2%	● 0,3%	● -0,1%	● -1,0%	● 0,2%
BE	● -0,2%	● 0,5%	● -1,8%	● 0,0%	● 6,8%	● 0,7%
BG	● -0,8%	● 1,9%	● -11,6%	● 8,5%	● 0,6%	● 0,4%
CZ	● -2,0%	● 1,2%	● 2,9%	● -4,4%	● -0,8%	● 0,4%
DK	● -1,4%	● -0,1%	● -2,2%	● 1,9%	● -1,7%	● 1,3%
DE	● -0,8%	● 0,6%	● 0,1%	● -2,4%	● -1,0%	● 0,5%
EE	● -0,2%	● 1,0%	● -2,9%	● -37,0%	● 2,6%	● 0,0%
IE	● -5,2%	● 0,1%	● 2,3%	● -1,0%	● 0,0%	● 0,9%
EL	● 1,4%	● -1,3%	● -3,6%	● -1,4%	● 1,3%	● 1,4%
ES	● -0,1%	● -0,7%	● 0,6%	● 0,1%	● 0,0%	● -0,9%
FR	● -0,3%	● 0,3%	● 2,8%	● -0,4%	● -6,1%	● -0,1%
HR	● -0,2%	● 1,7%	● -1,0%	● 2,7%	● -0,8%	● 0,5%
IT	● 0,2%	● -1,3%	● -0,1%	● 4,2%	● 1,2%	● 0,6%
CY	● 1,1%	● 0,2%	● -2,2%	● 0,0%	● 0,0%	● 1,0%
LV	● -1,7%	● 1,4%	● -7,8%	● -2,2%	● 3,1%	● -0,3%
LT	● -1,4%	● 3,5%	● -0,1%	● 5,0%	● -4,1%	● 8,0%
LU	● -0,5%	● -0,7%	● 2,4%	● -16,0%	● -2,5%	● 1,0%
HU	● -5,0%	● 1,0%	● -4,3%	● 0,8%	● -6,6%	● -0,5%
MT	n. p.	● 2,9%	● -2,3%	n. p.	● 0,0%	● 1,5%
NL	● -1,8%	● -0,2%	● 2,3%	● 1,6%	● -0,7%	● -0,1%
AT	● -3,4%	● 0,3%	● 1,4%	● -3,0%	● 2,8%	● 1,0%
PL	● -1,8%	● 5,1%	● -9,2%	● -8,6%	● -1,5%	● 0,1%
PT	● -1,9%	● -0,1%	● 0,3%	● 5,1%	● 4,6%	● -0,1%
RO	● -1,4%	● 3,6%	● -5,2%	● 16,3%	● -4,3%	● -0,5%
SI	● -0,9%	● 2,3%	● -0,6%	● 2,6%	● 0,2%	● 0,9%
SK	● -3,5%	● 1,8%	● -4,3%	● -7,3%	● 0,1%	● 0,2%
FI	● 0,2%	● 0,4%	● 2,4%	● 1,8%	● -0,7%	● 0,0%
SE	● -2,9%	● 0,6%	● 2,3%	● -3,0%	● 2,2%	● 0,7%
UK	● -1,8%	● -0,3%	● 2,2%	● -2,7%	● 0,0%	● 0,5%
Avots un izgūtie dati	Eurostat 01/2019	Eurostat 01/2019	DG MOVE Pocketbook 2018	DG MOVE Pocketbook 2018	Eurostat 08/2018	Eurostat 08/2018

3. tabula. Pārskats par ziņotajiem 7. panta enerģijas ietaupījumiem 2016. gadā (ktoe)

	2016			Virzība uz mērķrādītāju			
	Jauni ietaupījumi	Kopējie ietaupījumi gadā	Kumulatīvie ietaupījumi 2014.–2016. gadā	Kopējie kumulatīvie ietaupījumi, kas jāpanāk līdz 2020. gadam (mērķrādītājs)	Virzība uz kopējo kumulatīvo ietaupījumu prasības izpildi līdz 2020. gadam	Aplēstie ikgadējie ietaupījumi, kas jāpanāk 2014.–2016. gadā	2014.–2016. gads salīdzinājumā ar aplēstajiem ikgadējiem ietaupījumiem
Austrija	389	1026	1908	5200	37 %	1114	171 %
Beļģija	226	779	1640	6911	24 %	1481	111 %
Bulgārija	50	99	178	1942	9 %	416	43 %
Horvātija	15	n. p.	62	1296	5 %	278	22 %
Kipra	2	6	14	242	6 %	52	28 %
Čehija	150	310	521	4882	11 %	1046	50 %
Dānija	256	699	1346	3841	35 %	823	163 %
Igaunija	77	184	284	610	47 %	131	217 %
Somija	562	n. p.	4775	4213	113 %	903	529 %
Francija	943	2887	6489	31 384	21 %	6725	96 %
Vācija	2637	4085	9943	41 989	24 %	8998	111 %
Grieķija	40	174	394	3333	12 %	714	55 %
Ungārija	72	292	641	3680	17 %	788	81 %
Īrija	116	330	609	2164	28 %	464	131 %
Itālija	n. p.	1993	4638	25 502	18 %	5465	85 %
Latvija	15	32	58	851	7 %	182	32 %
Lietuva	23	86	188	1004	19 %	215	87 %
Luksemburga	n. p.	14	24	515	5 %	110	22 %
Malta	n. p.	8	16	67	24 %	14	112 %
Nīderlande	586	3416	5211	11 512	45 %	2467	211 %
Polija	n. p.	n. p.	3268	14 818	22 %	3175	103 %
Portugāle	29	94	206	2532	8 %	543	38 %
Rumānija	n. p.	667	1368	5817	24 %	1247	110 %
Slovākija	56	241	497	2284**	22 %	489	102 %
Slovēnija	37	180	285	945	30 %	203	141 %
Spānija	514	1536	3180	15 979	20 %	3424	93 %
Zviedrija	n. p.	1505	3021	9114	33 %	1953	155 %
Apvienotā Karaliste	n. p.	2984	6208	27 859	22 %	5970	104 %
Kopā	6794	24 633	54 547	230 486	24 %	49 390	110 %

Avots: dalībvalstu ziņotā informācija, kas vajadzības gadījumā papildināta ar Komisijas aprēķiniem un tuvinājumiem.